

Reforma fiscală – încercare de camuflare a amnistiei capitalului dubios?

26 iulie 2018

Notă de poziție

Organizațiile societății civile semnatare își exprimă îngrijorarea și condamnă adoptarea noului [proiect de lege \(nr. 284\) privind declararea voluntară și facilitarea fiscală](#), care, în esență, reprezintă o nouă tentativă de amnistiere a capitalului obținut din surse dubioase. De asemenea, trezește suspiciuni prezentarea acestei măsuri drept un element a unei reforme fiscale ample fără o analiză de impact, care este obligatorie în astfel de situații. Se creează impresia că intenția amnistiei fiscale este camuflată după reforme fiscale, unele din ele multășteptate de business sau binevenite de cetățeni. Efectul amnistiei fiscale, însă, va fi unul de adâncire și încurajare a corupției, lucru pe care nu ni-l dorim ca și societate.

Ministerul Finanțelor a luptat vehement până în prezent pentru fiecare leu care putea fi pierdut în rezultatul unor facilități fiscale, dar iată că autoritățile au lansat o nouă inițiativă legislativă intitulată „mici reformă fiscală”, fără o analiză de impact concludentă, cu modificări importante pe multiple filiere, inclusiv pe domeniul ”de neatins” în ce privește contribuțiile obligatorii în fondul social. Contrar recomandărilor [FMI](#) și ale [Băncii Mondiale](#), pe 24 iulie 2018, autoritățile lansează o reformă cu consecințe imprevizibile pentru economia națională, dar și pentru relațiile cu finanțatorii externi.

Riscul politic al facilităților fiscale multiple prevăzute de așa-numita „mici reformă fiscală”, nu este justificat decât în cazul în care, acestea ar avea drept scop, acoperirea amnistierii capitalului prevăzută de proiectul de lege nr. 284 promovat în paralel și în regim de urgență în Parlament.

Proiectul de lege nr.284 privind declararea voluntară și facilitarea fiscală nu specifică clar scopul urmărit, lipsește specificarea condițiilor obiective ce impun apariția acestei legi și nici finalitatea urmărită. O analiză de impact concludentă nu a fost efectuată, iar practica de amnistiere a capitalului cu un preț redus de doar 3% comparativ cu taxările standard sunt contrare practicilor internaționale în acest domeniu, cu riscuri majore de impact social negativ și stimulare a creșterii nesupunerii fiscale.

Proiectul de lege a fost aprobat de către Guvern pe 25 iulie 2018, inclus pe agenda Parlamentului din 26 iulie 2018 și deja adoptat în ambele lecturi cu 56 de voturi ale deputaților democrați și popular-europeni. Cu o zi înainte, proiectul a obținut avizul pozitiv al Comisiei parlamentare Buget și Finanțe.

Readucem aminte că un proiect similar a fost propus în anul 2016, care a fost [criticat](#) dur atât de [comunitatea de experți, societatea civilă](#), dar și de către organismele internaționale. Revenirea cu insistență la regimul de amnistiere a capitalurilor acumulate și nedeclarate, în pofida calificării negative din partea organismelor internaționale, reprezintă un indicator al promovării unor interese de grup infiltrate în mediul politic.

Amnistierea capitalului indiscutabil este o măsură contraproductivă, încurajatoare pentru beneficiarii de venituri din corupție și crimă și descurajatoare pentru cetățenii de bună credință și plătitorii de taxe. De

facto, existența unor astfel de proiecte de lege indică faptul că Guvernul este incapabil să asigure verificarea provenienței bunurilor și a veniturilor și renunță la întreprinderea de măsuri și eforturi pentru asigurarea acestui proces.

Proiectele de reformă fiscală cu implicații atât de importante a fost promovat cu neglijarea proceselor democratice, dar nici cu expertiza tehnică riguroasă indispensabilă pentru astfel de reforme. Audieri publice la acest proiect nu au existat, iar procesul de lansare și validări a proiectului de Lege privind declararea voluntară și facilitarea fiscală este unul în regim fulger, cu încălcarea directă a proceselor democratice, netransparență și excluderea societății civile. Nu au fost organizate nici consultări publice, nici expertiza anticorupție nu a fost elaborată, deși este obligatorie potrivit Legii nr. 100 cu privire la actele normative.

Este cu atât mai inacceptabilă această grabă în cazul unui proiect asupra căruia s-au expus negativ atât societatea civilă, cât și partenerii de dezvoltare ai țării noastre nici doi ani în urmă. Lipsa documentelor de analiză de impact, dar și declarațiile diametral opuse ale Primului Ministru și ale Șefului Comisiei Parlamentare Buget și Finanțe, denotă abordare superficială fără expertizare tehnică a proiectului. Abordarea dată este la limita aventurismului politic și comportă riscuri majore de instabilitate fiscală și bugetară pentru perioadele ulterioare.

Pentru a diminua riscurile unei reforme fiscale este necesară respectarea unui șir de principii.

- Asigurarea unui proces democratic, transparență decizională și consultări publice largi cu asigurarea unor termene suficiente pentru reacții și opinii ale persoanelor și organizațiilor interesate;
- Evaluarea de impact riguroasă a măsurilor de reformă fiscală propuse;
- Abandonarea proiectelor de amnistie fiscală sub orice formă în condițiile corupției masive și delapidărilor din fondurile publice;
- Reforma fiscală trebuie să îmbunătățească echitatea socială și să contribuie la un trai decent al cetățenilor RM.

Organizațiile semnatare:

1. **Condamnă** adoptarea de către Parlamentul Republicii Moldova a proiectul de lege privind declararea voluntară și facilitarea fiscală;
2. **Solicită** Președintelui Republicii Moldova să nu promulge legea adoptată
3. **Solicită** implicarea FMI, BM, UE, GRECO și Moneyval să examineze acestei inițiative legislative din perspectiva compatibilității cu angajamentele internaționale și bilaterale asumate de Republica Moldova în raport cu fiecare dintre parteneri.

Organizații semnatare:

Centrul Analitic Independent Expert-Grup

Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM)

Centrul de Analiză Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției (CAPC)

Centrul de Politici și Reforme (CPR)

Institutul pentru Polici și Reforme Europene

Asociația Promo-lex